

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/90/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320202919
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2320202919.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Jozef Mačej v právnej veci žalobkyne: A. B., narodená XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, D., zastúpená: JUDr. Martin Kubovič, LL.M, MSc, advokát, so sídlom M. R. Štefánika 3080/14, Sereď, proti žalovanému: E. F., narodený XX.X.XXXX, bytom G. XXX/XX, D., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Eva Koleničová, s.r.o., so sídlom Dolné Dubové 249, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 35C/38/2020-142 zo dňa 9.5.2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovaný má nárok voči žalobkyni na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.
- Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.
- Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobkyňa v prvej časti žaloby uvádzala, že žalovaný zasiahol do jej osobnostných práv tým, že v podaniach v súdnom konaní sp. zn. 19P/78/2020, pred kolíznym opatrovníkom ako aj pred jeho právnym zástupcom uviedol, že žalobkyňa údajne výrazným spôsobom zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa, holdovala alkoholu, má psychické problémy, maloletá mala silné zapareniny z dôvodu, že žalobkyňou nebola riadne prebaľovaná, nemá s maloletou dobrý vzťah, neprejavuje jej dostatočne materinskú lásku, nevie variť, pričom tieto vyjadrenia označila za klamstvo. V konaní bolo preukázané, že sporné tvrdenia žalovaného, ktoré mali predstavovať zásah do osobnosti žalobkyne, odznali v súdnom konaní, resp. v súvislosti s ním. Druhá časť žaloby sa týkala konania žalovaného, ktorý v období od 26.8.2021 do 23.9.2021 mal maloletú dcéru u seba, hoci v tomto období bola maloletá súdnym rozhodnutím zverená do osobnej starostlivosti matky, čím mal zasiahnuť do práva žalobkyne na súkromie a na rodinný život, pričom žalobkyňa v odôvodnení žaloby poukázala na to, že maloletá má vytvorený citový vzťah nielen k nej, ale aj k svojim sestram, spolu tvoria rodinu. V tejto súvislosti sa žalobkyňa v žalobe obmedzila len na všeobecné vyjadrenie, že vzhľadom na následky vzniknuté konaním žalovaného, a to na rozsah a intenzitu týchto neoprávnených zásahov, je morálne zadosťučinenie nedostatočné. Pri svojom výsluchu žalobkyňa doplnila, že jej dôstojnosť bola znížená tým, že žalovaný o nej narozprával nepravdivé veci a zobral jej dieťa, ktoré mesiac nevidela a jej vážnosť v spoločnosti tým, že ju urazil ako ženu a ponížil ako matku.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, podaním odvolania proti rozhodnutiu súdu o neodkladnom opatrení (podaným prostredníctvom právneho zástupcu), si žalovaný uplatňoval svoje procesné práva vyjadriť sa k predmetu konania a reagovať na vyjadrenia protistrany. Rovnako vyjadreniami adresovanými ÚPSVaR Galanta ako kolíznemu opatrovníkovi maloletého dieťa, resp. subjektu vykonávajúcemu súdom nariadený dohľad, žalovaný plnil povinnosť poskytovať subjektu priamo zúčastnenému tohto konania informácie a súčinnosť v súvislosti s konaním o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Vzhľadom na povahu konania možno očakávať, že odzneli hodnotiace úsudky vo vzťahu k žalobkyni ako bývalej partnerke a matke maloletého dieťaťa, ktoré sa týkali jej osobnosti. K sporom rodičom dochádza častokrát práve v dôsledku názorových stretov a odlišných predstáv o starostlivosti o maloleté dieťa. Potom napríklad vyjadrenie žalovaného, že žalobkyňa nevie variť, nemožno posudzovať z hľadiska objektívnych znalostí žalobkyne v tejto oblasti, ale ako subjektívne stanovisko žalovaného ako bývalého partnera a otca maloletej, ktorý mal odlišné predstavy o tom, ako by sa malo jeho dieťa stravovať, čo v podstate potvrdila aj žalobkyňa, keď uviedla, že žalovaný preferoval stravu od svojich vlastných rodičov, ktorú nosil aj maloletej. Rovnako vyjadrenia žalovaného, že žalobkyňa požíva alkoholické nápoje proti vyjadreniu žalobkyne, že si z času na čas s kamarátkami dá pohár vína, je opätovne nutné vnímať ako stret dvoch predstáv rodičov malého dieťaťa a ich miery tolerancie k požívaniu alkoholu. Aj vyjadrenia žalovaného v konaní sp. zn. 19P/78/2020 boli emotívne, so zjavnou snahou prezentovať svoje prostredie ako vhodnejšie pre výchovu maloletej v porovnaní s podmienkami u matky. Všetky tieto vyjadrenia však odzneli v súdnom konaní, resp. v priamej súvislosti s ním (pri výkone nariadeného dohľadu). V konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu súd rieši otázku schopností a možností rodičov plniť svoje rodičovské povinnosti. Pokiaľ žalovaný v tomto konaní uvádzal vyjadrenia, ktorými spochybňoval spôsobilosť žalobkyne zabezpečiť starostlivosť o spoločnú maloletú dcéru podľa jeho predstáv, tieto vyjadrenia mali priamy súvis s prejednávanou vecou a nepredstavovali exces. Vyjadrenia odzneli v konaní, na ktorom sa nezúčastnila verejnosť, v konaní nebolo preukázané, že by zo strany žalovaného boli akýmkoľvek iným spôsobom verejne prezentované. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že tieto tvrdenia žalovaného, a to aj s ohľadom na negatívnymi emóciami poznačené vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným, nemožno považovať za vybočenie z medzí vyjadrení sa žalovaného k prejednávanej veci, ktoré by bolo neoprávneným zásahom do osobnosti žalobkyne. Ďalej vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že žalobkyňa nepreukázala, že konanie žalovaného v rozpore s právoplatným súdnym rozhodnutím o neodkladnom opatrení, bolo objektívne spôsobilé privodiť ujmu na jej osobnostných právach a že bolo spôsobilé v značnej miere znížiť vážnosť a dôstojnosť žalobkyne v spoločnosti. Žalobkyňa totiž nepreukázala, že by došlo k akémukoľvek ohrozeniu, narušeniu či trvalému pretrhnutiu jej vzťahov k maloletej, či vzťahov maloletej a jej sestier. Žalobkyňa pri svojom výsluchu potvrdila, že počas mesiaca, čo bola maloletá u žalovaného, jej žalovaný posielal o maloletej fotky a správy, ona sama dcére počas tohto obdobia netelefonovala, o video hovor s ňou žalovaného nepožiadala, ani ju u otca nenavštívila a nepožiadala ho o stretnutie s maloletou. Podľa názoru súdu prvej inštancie nie je možné stotožniť nerešpektovanie súdneho rozhodnutia zo strany žalovaného so zásahom do práva žalobkyne na rodinný život v situácii, kedy žalobkyňa neurobila žiadne úkony, ktorými by sa o napĺňanie obsahu tohto práva pokúsila. Žalobkyňa zároveň žiadnym spôsobom nepreukázala a ani netvrdila k akej ujme v príčinnej súvislosti s tým, že maloletá bola mesiac u otca, u nej došlo. Zároveň z vyjadrení žalobkyne ani nevyplyva, že by v dôsledku tejto vedomosti tretie osoby (susedia, učiteľky v škôlke) zmenili svoj postoj k žalobkyni, že by v dôsledku toho došlo k zníženiu jej dôstojnosti, či vážnosti v spoločnosti. To, že sa žalobkyňa osobne cíti konaním žalovaného dotknutá, nie je predpokladom pre priznanie finančnej náhrady nemajetkovej ujmy.

5. Nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, žalovanému ako v plnom rozsahu úspešnej strane súd prvej inštancie priznal proti žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedla, že odôvodnenie rozsudku nemá podklad v zistení skutkového stavu, odôvodnenie rozsudku, resp. subjektívne úvahy súdu prvej inštancie sú v rozpore s obsahom spisu, súd prvej inštancie sa odchyľil od skutkových zistení a nesprávne právne posúdil vec. Žalobkyňa sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že tvrdenia žalovaného v návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú excesom. Exces žalovaného je v tom, že na základe jeho vymyslených tvrdení, hlboko ju znevažujúcich, bola na základe rozhodnutia súdu neustále kontrolovaná kolíznym opatrovníkom. Žalovaný jednoznačne vybočil zo svojich práv a

povinností a jeho vyjadrenia neboli emotívne, ale zlé a zákerné. Žalobkyňa je slušná žena a matka, ktorá sa riadne stará o svoje deti a preto je dôvodné, aby jej súd poskytol ochranu. Podľa názoru súdu prvej inštancie je v poriadku, ak žalovaný nerešpektuje rozhodnutie súdu (maloletá bola ponechaná v jej osobnej starostlivosti a žalovaný ju bezdôvodne zobral). Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore s princípom právneho štátu, keďže za nerešpektovanie rozhodnutia súdu žalovaným v tak závažnej veci je pre žalovaného bez následkov. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5.000 eur.

7. K odvolaniu žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že žalobkyňa v odvolaní len všeobecne uvádza odvolacie dôvody, avšak bližšie nešpecifikuje, čím konkrétne bola založená existencia týchto odvolacích dôvodov. Vyjadrenia žalovaného odzneli iba v konaní, na ktorom sa nezúčastnila verejnosť. Žalovaný mal a má ako strana v konaní právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ako aj uvádzať skutočnosti, ktoré zo svojho uhla pohľadu ako účastník konania považuje za dôležité pre rozhodnutie o veci. Žalovaný len uplatňoval svoje procesné práva, teda nie sú splnené podmienky na to, aby bolo jeho konanie posudzované ako zásah do osobnostných práv žalobkyne a už vôbec nie na to, aby jej bola priznaná finančná náhrada nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa v tomto konaní (t. j. v konaní o ochranu osobnosti) neustále rieši záležitosti patriace do konania týkajúceho sa rodičovských práv a povinností k maloletej B., avšak žiadnym spôsobom nepreukázala splnenie podmienok pre priznanie požadovanej finančnej náhrady nemajetkovej ujmy, o ktorú v konaní o ochranu osobnosti ide ako o jeden z prostriedkov nápravy. Žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných predpokladov na to, aby súd žalobe vyhovel, žalovaný žiadnym spôsobom nezasiahol do práv žalobkyne, ani ju nijako nepoškodil. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), f) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Predmetom konania je požiadavka žalobkyne na uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť jej náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000 eur z dôvodu, že konaním žalovaného spočívajúcim v jeho vyjadreniach v konaní vedenom na tamojšom súde pod spisovou značkou 19P/78/2020 pred kolíznym opatrovníkom a pred jeho právnym zástupcom zasiahol do práva žalobkyne na ľudskú dôstojnosť a spočívajúcim v nerešpektovaní súdneho rozhodnutia o neodkladnom opatrení zasiahol do práva žalobkyne na súkromný a rodinný život. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobkyne je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol, keď žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol.

10. Podľa § 387 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

11. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže sice doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

12. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Argumentáciu súdu prvej inštancie v preskúmanom rozsudku považuje odvolací súd za vecne správnu, objektívnu, presvedčivú a premisy zvolené v preskúmanom rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

13. Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie bola žaloba žalobkyne o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur spôsobenej konaním žalovaného zamietnutá v celom rozsahu pre nepreukázanie neoprávneného zásahu žalovaného do práv na ochranu osobnosti žalobkyne, resp. pre nepreukázanie ujmy spočívajúcej v porušení osobnostných práv žalobkyne. Žalobkyňa nesúhlasila so zamietajúcim rozsudkom súdu prvej inštancie a dôvodila, že konaním žalovaného bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv.

14. Žalobkyňa napadla rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), h) Civilného sporového poriadku.

15. Jednou z odvolacích námietok žalobkyne, pritom však zásadnou bolo, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nie je riadne odôvodnený.

16. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

17. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých

alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

18. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobkyňou v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobkyňa sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

19. Žalobkyňa primárne v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a v nadväznosti na to vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žaloba o zaplatenie sumy 5.000 eur nie je dôvodná.

20. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku totiž možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

21. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

22. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

23. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti (ako už bolo uvedené vyššie). V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie postačujúco a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalobkyňou v odvolaní

nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

24. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcemu z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zoberal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi. Napokon ani sama žalobkyňa v odvolaní nezdôvodnila, v čom malo spočívať nesprávne vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie, ale obmedzila sa iba na všeobecné tvrdenia o nesprávnom vytvorení skutkového základu v súdenom spore. Odvolacia námietka žalobkyne o vadách v skutkových zisteniach súdom prvej inštancie je tak nenáležitá.

25. V prejednávanej veci súd prvej inštancie posudzoval opodstatnenosť a dôvodnosť žalobkyňou uplatnenej požiadavky na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej neoprávneným zásahom žalovaného do osobnosti žalobkyne.

26. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že v jej prípade došlo k zásahu do osobnostných práv vymyslenými a znevažujúcimi tvrdeniami žalovaného v návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní vedenom na tamomšom súde pod spisovou značkou 19P/78/2020 a nerešpektovaním žalovaného rozhodnutia tamajšieho súdu č. k. 19P/78/2020-62 zo dňa 18.6.2020.

27. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe z hľadiska jej postavenia v spoločnosti (napr. v rodine, na pracovisku a v odborných kruhoch, na verejnosti). Naplnenie podmienok vzniku zodpovednosti za zásah do osobnosti fyzickej osoby so sebou prináša priznanie morálnej satisfakcie v prípade, ak je súčasne preukázané, že zásah do osobnosti fyzickej osoby bol neoprávnený, bol objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu na osobnosti fyzickej osoby spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite a ak existuje príčinná súvislosť medzi zásahom a takýmto porušením alebo ohrozením osobnosti. Pokiaľ morálne zadostučinenie nie je postačujúce so zreteľom na zníženú dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti, a to nielen v bežnej, ale v značnej miere, má osoba právo na peňažnú satisfakciu. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje možnosť nástupu sankcií podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka.

28. Neoprávneným je zásah, ktorý je v rozpore s právnym poriadkom. Môže k nemu dôjsť ústne, písomne alebo aj inak, vždy však musí byť jeho súčasťou rozpor so zákonom spočívajúci v tom, že ten, kto do chránených práv zasiahol, nemal na to zákonné oprávnenie a že nebol daný žiadny z dôvodov výnimočne vylučujúcich protiprávnosť zásahu. V každom konkrétnom prípade zásahu do osobnosti fyzickej osoby je tak potrebné skúmať, či tu nie sú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu, keďže neoprávnenosť zásahu do osobnosti fyzickej osoby je objektívnou kategóriou. Je potrebné zvážiť, či v konkrétnom prípade tu nie sú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu (napr. privolenie dotknutej fyzickej osoby, prípady tzv. zákonných licencií, resp. prípady, keď k zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo v rámci výkonu iného subjektívneho práva stanoveného zákonom). O neoprávnenosť zásahu do osobnosti fyzickej osoby nejde okrem iného v prípadoch, kde je zásah dovolený (resp. jeho možnosť je predpokladaná) zákonom, ak súčasne neboli prekročené medze stanovené zákonom.

29. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobkyňa opakovane v odvolaní namietala, že jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je daný. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že Občiansky zákonník priznanie uvedenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok,

ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby.

30. V sporovom konaní, o ktoré ide aj v preskúmvanej veci, sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Aby strana mohla splniť svoju povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí najskôr splniť svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť navrhnúť alebo označiť dôkazné prostriedky je v sporovom konaní povinnosťou strán, ktorá je všeobecne uložená v ustanovení § 132 v spojení s ustanovením § 185 Civilného sporového poriadku. Ide o povinnosť tej zo strán, ktorá tvrdí skutočnosť, ktorá má byť v konaní preukázaná. Neunesením dôkazného bremena sa pritom rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva, či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť objektívne preukázaná vôbec a kedy výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží potom na tej strane, ktorý z jej existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

31. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že žalovaný zasiahol do jej práva na ľudskú dôstojnosť tým, že v súdnom konaní uviedol a šíril o nej nepravdy pred súdom, kolíznym opatrovníkom a právnym zástupcom žalovaného, pričom vzhľadom na rozsah a intenzitu neoprávnených zásahov je daná dôvodnosť jej žaloby a sú splnené aj podmienky na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

32. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. V konaní o ochranu osobnosti má žalobkyňa bremeno tvrdenia v tom, že žalovaný zasiahol do jej osobnosti a že zásah bol objektívne spôsobilý privodiť jej ujmu na chránených osobnostných právach; pokiaľ sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí v rámci svojich tvrdení uviesť, aká ujma jej vznikla. Z tohto bremena tvrdenia pre žalobkyňu vyplýva dôkazné bremeno preukázať skutočnosti svedčiacie o existencii zásahu; v prípade, že sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu (následné reakcie) napríklad v jej rodinnom, pracovnom, či inom prostredí. Len ak sú tieto skutočnosti preukázané, môže súd konštatovať, že žalobkyňa uniesla tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

33. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne súvisiaci so zásahom do jej práva ma ľudskú dôstojnosť nebol v danej veci s poukazom na stanovenie § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka opodstatnený. Vzhľadom na dôvody podanej žaloby, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že nebol naplnený prvotný predpoklad na vznik zodpovednosti žalovaného, a to existencia neoprávneného zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, resp. protiprávny charakter tohto zásahu, ako podrobne vysvetlil súd prvej inštancie v odseku 24. napadnutého rozsudku a ku ktorého záverom niet čo dodať. I keď v konaniach o ochranu osobnosti (akým bolo aj to v prejednávanej veci) je pravidlom tzv. obrátený princíp dôkazného bremena, teda to, že pravdivosť difamujúcich výrokov tu preukazuje jeho pôvodca (žalovaný), takto to nemôže byť vtedy, ak informácia označená za nepravdivú a tiež za zásah do práva na ochranu osobnosti bola súčasťou podaní účastníka civilného mimosporového konania v procese dokazovania. Postup žalovaného v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých nemožno bez pochybností hodnotiť ako neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne, keďže konaním žalovaného neboli prekročené medze stanovené zákonom. I podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa nepredložila dôkazy o konkrétnych následných reakciách vyvolaných zásahom (podaniami žalovaného v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa) vo sfére jej osobného, rodinného a spoločenského života. Negatívne dopady zásahu síce

tvrdila, keď uvádzala, že bolo porušené jej právo na ľudskú dôstojnosť vymyslenými a znevažujúcimi vyjadreniami žalovaného v súdnom konaní. Žalobkyňa však na preukázanie týchto svojich tvrdení nepredložila, resp. nenavrhol vykonať dokazovanie na to, čo zásah v jednotlivých oblastiach jeho života vyvolal a spôsobil. Žalobkyňa tak nepreukázala, ako konkrétne sa zmenilo správanie jej okolia k nej, či už v rodinnom alebo akomkoľvek inom spoločenskom prostredí, nepreukázala konkrétne následky konania žalovaného, ktorými mala utpieť jej ľudská dôstojnosť. Zásadným tak v danom prípade bolo, že žalobkyňa nepreukázala existenciu neoprávneného zásahu do práva na ľudskú dôstojnosť.

34. Ďalej žalobkyňa v odvolaní namietala, že žalovaný zasiahol do jej práva na súkromný a rodinný život tým, že nerešpektoval rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení o ponechaní maloletej v jej osobnej starostlivosti, pričom konanie žalovaného bolo zlé a zákerné, čím preukázala skutočnosti nevyhnutné pre úspešnosť žaloby.

35. Z hľadiska skutkových okolností, z ktorých žalobkyňa v predmetnom konaní vyvodzovala, že žalovaný zasiahol do jej práva na súkromný a rodinný život, treba poukázať na to, že do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 až 13 Občianskeho zákonníka patrí ako integrálna súčasť jednotného (všeobecného) práva na ochranu osobnosti tiež právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromia fyzickej osoby, najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života. Právo na súkromie v rôznych poňatiach môže zahŕňať tak ochranu rodinného života, súkromie obydli, listové tajomstvo, ako aj ochranu cti, povest' človeka, či ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. Bez pochybností je súčasťou práva na súkromie aj právo na rodinný život.

36. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný nerešpektoval právoplatné súdne rozhodnutie, keď odmietol žalobkyňu vydať ich spoločnú maloletú dcéru, v ktorej osobnej starostlivosti žalobkyne bola maloletá neodkladným opatrením dočasne ponechaná do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Následne súd prvej inštancie skúmal, či týmto konaním žalovaného došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkyne. Odvolací súd v danej právnej veci zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní nebolo relevantne preukázané, že porušenie povinností žalovaného rešpektovať súdne rozhodnutie malo takú intenzitu, že malo za následok nezvratný zásah do práva na rodinný život žalobkyne, ako dôvodila žalobkyňa v rozšírení žaloby. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri úspešnom uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je nevyhnutné, aby žalobkyňa preukázala, akú ujmu utrpela (t. j. existenciu ujmy), pričom iba jej subjektívne tvrdenia a hodnotenia, bez preukázania ďalšími dôkazmi, nemôže byť podkladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. V tomto sa líši tento prostriedok právnej ochrany osobnosti od ostatných, keď v prípade, že sa osoba dotknutá neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, podmienkou priznania materiálnej satisfakcie je preukázanie, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť človeka a jeho vážnosť v spoločnosti. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa svoje tvrdenia o zásahu žalovaného do jej práva na rodinný život jednoznačne nepreukázala, nepreukázala, akú konkrétnu ujmu utrpela, aké mala táto ujma následky, aký intenzívny bol zásah do jej osobnostných práv a v tomto smere odvolací súd poukazuje na podrobné odôvodnenie v odseku 25. preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie.

37. Za situácie, že táto ujma zo strany žalobkyne preukázaná žiadnym relevantným dôkazom nebola, jej tvrdenie o nezvratnom zásahu do práva na súkromný a rodinný život zostali len v rovine nepodložených všeobecne formulovaných tvrdení. Potom je potrebné prijať záver o dôkaznej núdzi žalobkyne, keď preukázanie existencie zásahu a jeho intenzity, je prvým predpokladom pre úspešné priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa nepreukázala rozsah a intenzitu zásahu zo strany žalovaného, preto nesplnila jednu z podmienok pre priznanie uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo jednoznačne preukázané splnenie jednej zo základných podmienok pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a to konkrétne existencia ujmy, je potrebné prijať záver, že v danej veci neboli splnené základné predpoklady pre uplatnenie tejto náhrady podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka.

38. Odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol, v tomto smere nevykazovalo žiadne logické, skutkové ani právne medzery, bolo preto i objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania). Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú

z obsahu spisu, totiž jednoznačne viedli k záveru o neopodstatnenosti požiadavky žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

39. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku nie sú dané.

40. Žalobkyňa použila aj odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a), d), e) Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa však bližšie nezdôvodnila tieto použité odvolacie dôvody a ani odvolací súd nevzhladol v konaní vady, ktoré má na mysli toto ustanovenie.

41. Ďalšie odvolacie argumenty žalobkyne odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

42. Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania žalobkyňa v odvolaní uviedla, že podáva odvolanie i proti tomuto výroku, avšak neuviedla žiadne odvolacie dôvody. Nakoľko žalobkyňa žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o náhrade trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu nespochybnila, nie je jej odvolacia námietka opodstatnená.

43. S poukazom na vyššie uvádzané odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

44. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

45. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).